

Tislma dejjiema lil Dr. Ġorġ Mifsud Chircop (1951 - 2007) fir-Razzett tal-Ħbiberija

Mario Bugeja - Segretarju tal-Għaqda Filantropika Talent Mosti

Dettal li juri l-ġmiel tal-biċċa tar-Razzett tal-Markiż fejn jidheru l-bustijiet tal-iskultur Anton Agius u tat-tabib Daniel Micallef. (Kartolina ta' H.J. Thaulau)

Xi kultant minhabba għadd ta' raġunijiet, ahna bhala poplu Malti għadna t-tendenza li l-prioritajiet tagħna ma nagħrfuhomx kif jixraq, li nipprokrastinaw, li ninsew it-tingiż tal-kuxjenza, li ninsew inroddu l-ġieħ lil min jixraq. Għax il-monumenti ma jinbnewx għall-parenza u għat-tisbiħ tal-ibliet u l-irhula biss. Nibnuhom għaliex ifakkruna f'valuri li ta' min japprezza. U ġeneralment ikollhom jghoddu hafna snin u taqtiġ il-qalb biex il-pajjiż jirrikonoxxi uffiċjalment il-valur ta' monumenti dinjitużi lil-dawk li jkunu taw kontribut siewi lis-soċjetà ta' madwarhom u lin-nazzjon ingenerali. Fuq kollox, tkun verament hasra jekk wara kull ċerimonja tal-inawgurazzjoni uffiċjali għal kull mafkar li jitwaqqaf, jibqgħu jeżistu biss bhala struttura estetika mal-bqija li għadna. Waqt li l-kuruni niexfa tal-furi jintremew qisu qatt ma kien sejn!

KONTRIBUT

Għax verament nemmnu li dawn il-persuni haqqhom li jibqgħu jiġu mfakkra għall-kontribut siewi li huma taw lis-soċjetà

f'diversi oqsma tal-hajja, ahna ta' Talent Mosti, minn żmien għall-iehor, intellġhu taħdidiet jew serati ta' mużika u letteratura li fihom nixhtu dawl ġdid fuq dawk li jkunu hadmu qabilna. Fuq l-istess hsieb hemm ukoll l-inizjattiva ta' twaqqif ta' bustijiet f'ġieħ dawn l-istess persuni, fir-Razzett tal-Markiż li hu centru ta' kultura nazzjonali. L-Għaqda hi kburija li minn post mitluq, din il-binja rurali Maltija rnexxielha tibdilha f'pont li jgħaqqad flimkien il-passat mal-preżent ta' ġensna. Għalhekk, bhala parti minn proġett ta' tisbiħ, l-għaqda rsistiet biex jitwaqqfu numru ta' bustijiet li x-xbiha ta' kull wiehed u waħda minnhom, ifakkruk f'persuni maħbuba li Talent Mosti hass id-dover li jiġu mfakkra fil-kwartieri tiegħu għar-rispett u t-tislum tal-vizitaturi u tal-membri nfushom.

OPPORTUNITÀ

Din il-kullana tinkludi lill-Markiż Nicola Mallia Tabone bhala omagġ lejn dan il-benefattur, lill-għannej Frans Baldacchino "il-Budaj" li kien president onorarju tal-Għaqda, lill-poeta Mosti Sammy Calleja li kiteb l-innu

tal-Mosta, lill-Kav. Carmelo Dimech li kien benefattur generuż tar-Rotunda, lir-riċerkatur u għalliem Mosti Anthony Camilleri, lis-soru wisq maħbuba mad-dinja kollha Madre Tereza u lill-avukat u kittieb George Zammit li l-Għaqda użat il-karattri ta' Wenzu u Roži li holoq hu, biex tipproduċi erba' vidjows komiċi b'għan filantropiku. Flimkien ma' dawn insemmu lill-iskultur nazzjonali Anton Agius li kien president onararju tal-Għaqda, lil Mons. Dun Angelo Camilleri li kien direttur spiritwali tal-Għaqda, lit-tabib Daniel Micallef li kien strumentali biex dan l-istess razzett ma' jggarrafx, lill-istatwarju Ghawdx Agostino Camilleri u lill-istudjuż u edukatur Emmanuel Benjamin Vella. Ahna nemmu ukoll, li din l-inizjattiva qiegħda sservi ta' opportunità lill-għadd ta' skulturi magħrufa u oħrajn godda biex jesprimu t-talenti artistiki tagħhom. L-iskulturi u l-artisti li hadmu fuq dawn il-bustijiet insemmu, lill-għażiż Anton Agius, E. Borg Gauci, Monica Spiteri, Anton Mifsud, Frans Muscat, Omar Camilleri, Shawn Saliba, Savio Deguara, il-kav. Alfred Camilleri Cauchi u Ganni Bonnici.

STUDJUŻ EWLIENI

U nhar is-Sibt 18 ta' Settembru 2010, din l-"oasi" ta' sliem u ta' hbiberija ġenwina kompliet tikber u tisbieh, meta waqt din il-lejla ta' tifikira tajna ġieħ misthoqq lil Dr. Ġoġ Mifsud Chircop li kien studjuż ewlieni dwar dak kollu li jagħmilna Nazzjon, ... Kburin bl-indentita' tagħna. Gorg twieled f'Hal Qormi fl-1951, ha l-edukazzjoni tiegħu fil-kulleġġ ta' San Alwigi u fl-Università ta' Malta minfejn kiseb B.A. (Hons.) M.A., P.G.C.E. u Ph.D. Huwa speċjalizza fit-teorija u l-prattika tal-folklor ta' art twelidna. It-Tezi tiegħu li kien irriċerka u kiteb fl-1978 bit-titlu "Type Index of the Maltese Folktales within the Mediterranean

Tradition Area", kien kiseb il-premj "Karmen Micallef-Buhagiar" għall-aħjar tezi. Ġoġ halla warajh għadd imprezzabli ta' xogħlijiet li fihom dejjem fittex li jmxxi l-quddiem dak kollu li hu Malti, b'hila, serjeta', dedikazzjoni u mħabba. Kienu bosta dawk li fittxewh bhala konsulent letterarju. It-tagħlim tiegħu kien firxu saħansitra fuq l-istazzjonijiet tar-radju. Ha sehem ukoll f'għadd ta' konferenzi kemm lokalment u kemm barra minn Malta. Sa mill-1998, ha hsieb jorganizza u jfassal il-festival Nazzjonali tal-Għana bis-sehem ta' għannejja u daqqaqa mill-pajjiżi Mediterranji. Fit-tmeninijiet tas-seklu XX, Ġoġ flimkien ma' martu Marlene u z-żewġ uliedu Berenice u Jerome ġew residenti l-Mosta. Hu kien lettur regolari waqt il-quddies tal-Hadd fir-Rotunda waqt li hadem id f'id mal-Kunsill Lokali tal-Mosta. Nhar l-Erbgħa 19 ta' Diċembru 2007 thabbret il-mewt tiegħu fl-età ta' 56 sena. Mewtu hasdet lil hafna li kienu jafuħ u jgħożżuħ bhala habib. Sabiex is-soċjeta' Maltija jkollha aktar persuni habrieka li jimxu fuq il-passi tiegħu, martu u wliedu waqqfu fond fl-Università ta' Malta biex perjodikament issir taħdita pubblika fuq il-folklor Malti.

SERATA KOMEMORATTIVA

F'din il-lejla purament sajjija bil-kwiekeb leqqiena fuq rasna, intasabna bhall-aħwa fil-biħha nofsana tar-razzett fuq it-taraġ u fuq is-setaħ arjuż biex ilkoll insegwu programm sempliċi iżda wisq sinifikattiv. Fost l-udjenza ferm numeruza kien hemm għadd ġmielu ta' eks-kollegi tal-Università eks-studenti, persuni mill-qasam tal-kultura, hbieb u qraba. Saru diskorsi tal-okkażjoni mill-Prof. Oliver Friggieri u mill-Prof. Charles Briffa, waqt li eks-studenti ta' Dr. Mifsud Chircop qraw siltiet qosra imma varji mill-prima u r-riċerka tiegħu stess. Ma' setax jonqos li jingħata wkoll omagġ xieraq mill-għannejja u kitarrieti. Bla dubju ta' xejn l-aktar mument

kommoventi kien meta instema leħnu stess, mislut mill-programm "Tisqifa għall-għana tagħna" li hu kien tella' fuq ir-radju tal-Università. Lejn it-tmiem, il-P.R.O. ta' "Talent Mosti" Maria Lewis qrat il-messaġġ tal-President tal-Għaqda, Joe Bartolo, fejn fih radd ħajr lil kull min kien strumentali għall-organizzazzjoni ta' din l-attività. Qabel għalaq il-kelmtajn tiegħu, il-President ikkonferma li beda x-xogħol tal-bust tas-Sur Victor Agius,

Iż-żewġ kelliema ewlieni il-Prof Oliver Friggieri (lemin) u l-Prof. Charles Briffa (xellug) li nisġu diskorsi ta' l-okkażjoni, nhar is-Sibt 18 ta' Settembru 2010. (Ritratt: Mario Vassallo)

ikompli f'paġna 110

Il-Bust ta' Dr. Ġorġ Mifsud Chircop wara l-monument tal-kxif uffiċjali tiegħu. Jidhru l-iskultur Savio Deguara (xellug) flimkien mas-Sinjura Marlene Mifsud Chircop u uliedha u l-Arcipriet Dun Mario Tong.

(Ritratt: Mario Vassallo)

fejn qed jahdem fuqu l-iskultur Mosti Frans Muscat. Bil-hegga u d-determinazzjoni ta' "Victor ta' Kalc" kif konna nafuh, kienu wasslu biex finalment fl-1988, l-Ghaqda jkollha l-kwartieri tagħha. Ippreżentaw is-serata Joe Borg u Edward Schembri, żewġ qriema li huma eks-studenti ta' Dr. Mifsud Chircop. Waqt li l-armla tiegħu, is-Sinjura Marlene Mifsud Chircop kixfet il-bust ta' żewġha, xogħol l-iskultur żagħżuġ Mosti Savio Deguara. Dan il-mafkar gie imbierek mill-Arcipriet tal-parroċċa tal-Mosta Dun Mario Tong.

“ĠGANT GHAREF U TWAJJEB”

Kull wiehed u wahda minn dawk kollha li għoġobhom jilqgħu l-istedina tagħna, kellhom l-opportunità li

jduqu f'it mill-benna tal-istudju u l-analazi li kien isawwar b'hila u b'imhabba, sehibna Ġorġ. B'hekk nahseb li rnexxielna inbexxqu tiegħa ckejkna fuq il-hajja u l-karriera ta' dan "il-ġgant għaref u twajjeb." Ghalkemm għaddew mal-hdax il-sena, ahna tal-Ghaqda Filantropika Talent Mosti, ghadha cara f'moħhna l-memorja għażiża tiegħu meta kien gie fil-kwartieri tagħna nhar id-9 ta' Ġunju tas-sena 2000 u ta taħdita interessanti u rricerkata sew dwar xi aspetti varjati tal-folklor tagħna l-Maltin. Sintendi, hu baqa jkun mistieden minn żmien għall-iehor għal xi ftuh ta' wirja, taħdidiet u attivitajiet ohra. Il-bust tiegħu li sab postu fil-ġardina grazzjuża ta' dan iċ-ċentru kulturali b'ghan filantropiku, hu turija dejiema li sehibna Ġorġ se jibqa' fi qlubna għal tul is-snin!

TMIEM

Referenzi

1. Michael J. Schiavone "Dictionary of Maltese Biographies" _ Vol. II (G-Z) (Malta 2009).
2. IL-MOSTA hargha Nru. 6 (Vol. II) 2008 "Tlifna ġgant għaref u twajjeb - Il-Mostin Isellmu lil Dr. Ġorġ Mifsud Chircop"- kitba ta' Louis Vassallo.
3. Programm tas-serata f'għieh Dr. Ġorġ Mifsud Chircop fl-okkażjoni tal-kxif tal-bust tiegħu - nhar is-Sibt 18 ta' Settembru 2010.